

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 9P/188/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5720203832
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Majcher
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2021:5720203832.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin v konaní pred sudcom Mgr. Petrom Majcherom vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: V. K., narodená XX.XX.XXXX, t. č. v starostlivosti E. W. F. P. T. N., zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, dieťa rodičov, matky: V. W., narodená XX.XX.XXXX, zomrelá XX.XX.XXXX, a otca: M. K., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom V. M., t. č. bytom F. K. X, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Martin na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti a umiestnenie maloletého dieťaťa do ústavnej starostlivosti a o návrhu V. P. Ď., narodenej XX.XX.XXXX, trvale bytom V. - K., P. XXXX/X, na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Náhradnú osobnú starostlivosť W. W., nar. XX.XX.XXXX nad maloletým dieťaťom nariadenú uznesením Okresného súdu Martin č.k. 19P/39/2017 - 48 zo dňa 28.04.2017, právoplatný a vykonateľný dňa 24.05.2017 z r u š u j e.

Návrh na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky podaný na tunajší súd dňa XX.XX.XXXX z a m i e t a.

N a r i a d ť u j e nad maloletou V. ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v E. W. F. P. T. A., L.. T. XXX/XX, XXX XX A..

Otec s a z a v ä z u j e platiť výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima na nepnoleté a nezaopatrované dieťa vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred na účet E. W. F. P. T. A., L.. T. XXX/XX, XXX XX A. s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin v súčinnosti s E. W. F. P. T. A., L.. T. XXX/XX, XXX XX A. j e p o v i n ť predkladať súdu správu o maloletom dieťati a účinnosti ústavnej starostlivosti vždy do 30.06. a 31.12. každého kalendárneho roka.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin podal dňa XX.XX.XXXX na tunajší súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia na odovzdanie maloletého dieťaťa dočasne do E. W. F. P. T. N. a návrh na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti a nariadenie ústavnej starostlivosti.

Svoj návrh odôvodnil tým, že maloletá pochádza z matky V. W., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX a otca M. K., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom F. K. X. Maloletá V. bola Rozsudkom Okresného súdu Martin č. k. 20P/111/2007 - 49 zo dňa 18.09.2007 zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky V. T. spolu so svojou v súčasnosti plnoletou sestrou N.. Stará matka dňa XX.XX.XXXX po mozgovej príhode zomrela. O maloleté deti prejavil záujem ich brat W. W.. Rozsudkom Okresného súdu

Martin č. k. 19P/39/2017 - 48 zo dňa 28.04.2017 je maloletá zverená do náhradnej osobnej starostlivosti bratovi W. W.. Od začiatku zverenia má W. W. problém so zabezpečením osobnej starostlivosti o maloleté dieťa. V roku XXXX bola maloletá hospitalizovaná na psychiatrickej klinike UNM z dôvodu nadmerného požitia alkoholu a so sebapoškodzovacími sklonsmi. Z dôvodu zanedbávania starostlivosti s rodinou v období od P. XXXX do N. XXXX intenzívne pracoval akreditovaný subjekt K., N..Y., A.. Maloletá v termíne od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX absolvovala dobrovoľný pobyt v F. N.. Po jej návrate sa situácia v rodine krátkodobo zlepšila. V roku XXXX boli však opäť zistené nedostatky v starostlivosti brata o maloleté dieťa.

Aj napriek vykonaním opatreniam nedošlo v rodine k náprave. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Martin, Odbor sociálnych vecí a rodiny, Oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v súlade s ustanoveniami § 73 ods. 2 a 4 a podľa §59 ods. 3 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kurately a o zmene doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v súlade s § 12 Vyhláškou MPSVR SR č. 103/2018 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 305/2005 Z. z. na zabezpečenie výchovy a všestranného vývinu dieťaťa v jeho prirodzenom prostredí alebo náhradnom prostredí dňa XX.XX.XXXX odporučil uvedenú rodinu do E. W. F. P. T. N. na vykonávanie opatrením SPODaSK. S rodinou približne pol roka intenzívne spolupracovalo E. W. F. P. T. N.. Dňa XX.XX.XXXX sa na ÚPSVaR Martin uskutočnila prípadová konferencia za účasti zamestnancov Oddelenia SPODaSK, zamestnancov E. W. F. P. T. N., W. W., maloletého dieťaťa a v tom čase neplostej N.. Bolo zistené, že vážne nedostatky v starostlivosti brata o maloleté dieťa pretrvávajú. W. W. má veľký nedoplatok na nájomnom, domácnosť je odpojená od plynu a elektrickej energie. Hygiena v domácnosti je na nízkej úrovni. W. W. nevláda starostlivosť o maloletú V. Je v rozvodom konaní so svojou manželkou, ktorá pred pár mesiacmi opustila spoločnú domácnosť spolu aj s ich maloletým synom. Na prípadovej konferencii sa maloletá vyjadrila, že brat nevláda situáciu a problémy rieši nadmerným požívaním alkoholických nápojov. V záverečnej hodnotiacej správe z E. W. F. P. T. N. je uvedené, že W. W. v súčasnosti nedokáže zabezpečiť základné životné potreby. E. odporúča vyňať maloletú z náhradného rodinného prostredia do tej doby, kým sa W. W. nepodarí zabezpečiť vhodné podmienky pre zdravý psychický a sociálny vývin maloletého dieťaťa.

ÚPSVaR Martin, Oddelenie SPODaSK s rodinou intenzívne a dlhodobo pracoval, no ani po vykonaní potrebných opatrení v rodine sa situácia nezmenila. Úrad je toho názoru, že je potrebná okamžitá intervencia v rodine, ktorá bude garantovať bezpečie a ochranu maloletého dieťaťa. W. W. nie je schopný zabezpečiť adekvátnu starostlivosť o maloleté dieťa, svojim konaním a nezodpovedným prístupom ohrozuje jeho zdravý fyzický, psychický a sociálny vývin. Doterajšie pôsobenie na brata nesplnilo svoj účel, preto je potrebné urýchlene vykonať opatrenia zamerané na vyňatie maloletého dieťaťa z rodinného prostredia. Otec maloletého dieťaťa dlhodobo neprejavuje žiadny záujem o maloleté dieťa.

Z vyššie uvedeného dôvodu je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, aby súd nariadil neodkladné opatrenie a zveril maloleté dieťa do dočasnej starostlivosti E. W. F. P. T. N.. Zároveň podal úrad návrh začatie konania vo veci zrušenia náhradnej osobnej starostlivosti a nariadenia ústavnej starostlivosti. E. W. F. P. T. N. vyjadrilo súhlasné stanovisko s prijatím malotej do ich zariadenia.

2. Uznesením č. k. 9P/188/2020 - 6 zo dňa 09.09.2020 bol malotejmu dieťaťu ustanovení kolízny opatrovník v konaní Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin.

3. Dňa XX.XX.XXXX bol podaný návrh V. P. Ď. na zverenie malotej V. do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Uznesením č. k. 9P/188/2020 - 43 zo dňa 22.02.2021, právoplatného dňa 03.03.2021, súd spojil konanie sp. zn. 19P/5/2021 s konaním vedenom pod sp. zn. 9P/188/2020 na spoločné konanie vedené pod sp. zn. 9P/188/2020 z dôvodu hospodárnosti konania, nakoľko sa konania týkajú toho istého malotejmu dieťaťa a spolu súvisia, čo do povahy a predmetu veci.

4. Na pojednávaní konanom dňa XX.XX.XXXX boli prítomní kolízny opatrovník, zástupca E. W. F. P. T. N. (ďalej len „E. N.“), sociálna pracovníčka E. N., psychologička E. N., V. P. Ď. a malotej dieťa. Otec a osoba, ktorej bolo dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, W. W., sa na pojednávaní nezúčastnili. Otcovi bolo predvolanie riadne a včas doručené. Svoju neúčasť neospravedlnil a nežiadal odročit' pojednávanie. W. W., osoba, ktorej bolo malotej dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, bol v deň pojednávania telefonicky kontaktovaný a uviedol, že s návrhom na nariadenie ústavnej starostlivosti a zrušením náhradnej osobnej starostlivosti súhlasí. Zároveň súhlasil, aby súd pojednával v jeho neprítomnosti a uviedol adresu na doručovanie X. XX, V.. Súd v zmysle § 31 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) v spojení s ustanovením § 180 zákona č.

160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) rozhodol, že bude pojednávať v neprítomnosti otca a W. W.Č..

5. Súd vykonal dokazovanie:

- výsluchom kolízneho opatrovníka, zástupcu, psychologičky a sociálnej pracovníčky E. N., maloletého dieťa a V.. P. Ď.
- rodným listom maloletého dieťaťa
- uznesením Okresného súdu Martin č.k. 19P/39/2017 - 48 zo dňa 28.04.2017, právoplatné a vykonateľné dňa 24.05.2017
- uznesením Okresného súdu Martin č.k. 9P/188/2020 - 7 zo dňa 10.09.2020, vykonateľné dňa 10.09.2020
- oznámením E. W. F. P. T. N. zo dňa XX.XX.XXXX
- oznámením M. A. zo dňa XX.XX.XXXX
- úradným záznamom zo dňa XX.XX.XXXX
- návrhom zo dňa XX.XX.XXXX
- oznámením E. W. F. P. T. N. zo dňa XX.XX.XXXX prostredníctvom emailovej komunikácie
- oznámením E. W. F. P. T. N. zo dňa XX.XX.XXXX prostredníctvom emailovej komunikácie
- žiadosťou E. W. F. P. T. N. zo dňa XX.XX.XXXX
- správou z hodnotenia maloletého dieťaťa z E. W. F. P. T. N. zo dňa XX.XX.XXXX
- zápisom z prípadovej konferencie konanej dňa XX.XX.XXXX v E. W. F. P. T. N.
- vyhodnotením plánu špeciálnopedagogickej práce s klientom zo dňa XX.XX.XXXX z E. W. F. P. T. N.
- zápisnicou zo zasadnutie odborného tímu vychovávateľov zo dňa XX.XX.XXXX
- zápisnicou z porady odborného tímu o dianí okolo maloletej zo dňa XX.XX.XXXX
- hodnotením pobytu v zariadení E. W. F. P. T. N. zo dňa XX.XX.XXXX
- správou Fakultnej nemocnice s poliklinikou Q.. T. W. zo dňa XX.XX.XXXX

a zistil nasledovný skutkový stav:

6. Uznesením č. k. 19P/39/2017 - 48 zo dňa 28.04.2017 právoplatným a vykonateľným dňa 24.05.2017 bola maloletá V. a maloletá N. zverená do náhradnej osobnej starostlivosti W. W., ktorý maloleté deti bude zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach. Otec bol zviazaný prispievať na výživu maloletej V. sumou 70,- Eur mesačne a na maloletú N. sumou 70,- Eur mesačne vždy do 25-teho dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľa W. W..

7. Uznesením č. k. 9P/188/2020 - 7 zo dňa 10.09.2020 vykonateľným dňa 10.09.2020 súd uložil neodkladným opatrením povinnosť W. W. odovzdať maloleté dieťa do starostlivosti E. W. F. P. T. N. z dôvodu, že si to vyžaduje naliehavosť situácie, pretože maloleté dieťa je v starostlivosti zanedbávané, brat maloletej jej nevie poskytnúť a vytvoriť vhodné podmienky na zabezpečenie starostlivosti a dočasné umiestnenie v zariadení je v jej záujme. Maloleté dieťa bolo dňa XX.XX.XXXX prijaté do E. W. F. P. T. N..

8. Súd zisťoval osoby z najbližšie prostredia maloletej, či by mali záujem o zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti. Z osôb blízkych maloletej reagovala M. A., ktorá oznámením zo dňa XX.XX.XXXX súdu oznámila, že nemá záujem o zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Odôvodnila to poukazom na jej osobné pomery. Je vydatá s manželom sú rodičmi maloletého dieťaťa vo veku dvoch rokov, pričom spoločnú domácnosť vedú v rodinnom dome, v ktorom okrem nich bývajú aj manželovi rodičia. Na výchovu ďalšieho maloletého dieťaťa, vo veku mladistvej osoby, nemajú vytvorené v ich domácnosti vhodné podmienky, rovnako ich súčasná ekonomická situácia neumožňuje plnohodnotne uspokojovať jej materiálne potreby.

9. Dňa XX.XX.XXXX telefonicky oznámila M. K., že sa nemôže starať o maloletú, nakoľko sama má veľa zdravotných problémov a nie je schopná sa o dieťa postarať.

10. V.. P. Ď. doručila súdu dňa XX.XX.XXXX návrh na zverenie maloletej V. K., nar. XX.XX.XXXX, do náhradnej osobnej starostlivosti. Návrh bolo vedený pod sp. zn. 19P/5/2021. Svoj návrh odôvodnila tým, že maloletá bola dňa XX.XX.XXXX umiestnená do E. W. F. P. T. N. z dôvodu, že jej brat, u ktorého bola v náhradnej osobnej starostlivosti, nezvládal výživovaciu povinnosť voči maloletej a dňa XX.XX.XXXX odobratá súdom a umiestnená do ústavnej starostlivosti E. W. F. P. T. N.. Príčinou odobratia bolo, že

brat maloletej sa o ňu nedokázal adekvátne postarať a neboli maloletej zabezpečené základné životné podmienky a životu potrebné veci ako šatstvo, hygiena, potraviny, teplá voda, elektrina, doprava do školy, školské pomôcky atď.. Dôvod prečo ich nezabezpečoval bol, že počas troch rokov, kedy mu bola zverená, prepadol alkoholu.

Navrhovateľka uviedla, že s menovanou maloletou nie je v príbuzenskom vzťahu, je to synova priateľka. Od Q. XXXX do XX. B. XXXX žila s nimi v spoločnej domácnosti, nakoľko bola odkázaná na samú seba a nemala finančné prostriedky, aby si aspoň zaobstarala základné potreby. Vzhľadom na uvedené žiada, aby súd maloletú zveril do jej náhradnej osobnej starostlivosti.

11. E. N. prostredníctvom e-mailu doručilo dňa XX.XX.XXXX správu o mimoriadnej situácii zo dňa XX.XX.XXXX. U maloletej sa našlo zariadenie na výrobu omamných látok (upravená žiarovka, sklenená tyčinka a umelohmotná násadka z pera, pričom vo vnútri žiarovky a sklenenej tyčinky bola zaschnutá látka hnedej farby). Následne bol maloletej vykonaný multidrogový test s pozitívnym výsledkom. Test označil látky ako marihuana, antidepresíva, amfetamíny. Riaditeľ E. N. privolať políciu Y. W. W., ktorá osobne prišla do zariadenia a informovala ho, že môže ísť o nejakú syntetickú drogu, ale nie je to momentálne na písomný záznam. Po skončení opatrení COVID 19 prídu vykonať preventívne šetrenie so služobným psom, ktorý je cvičený na vyhľadávanie drog. Maloletá absolvuje vyšetrenie u pedopsychiatra a následne danú situáciu doriešia interne. Dňa 09.03.2021 v čase 17.00 hod. maloletá svojvoľne opustila zariadenie. Bola privolaná polícia Y. W. W. a o 22.30 hod. hliadka maloletú priviezla späť do zariadenia.

12. Správou E. N. zo dňa XX.XX.XXXX bol súdu oznámený priebeh návštevy priateľa maloletej v E. N.. Priateľ maloletej prišiel na návštevu do zariadenia dňa XX.XX.XXXX, kde sa rozprával s maloletou a sociálnou pracovníčkou cez bránu. Počas rozhovoru sociálna pracovníčka zistila, že priateľ maloletej preukazuje známky požitia omamných látok a alkoholu. Na čo mu nebo umožnený ďalší kontakt s dievčaťom. Priateľ začal reagovať arogantným spôsobom, nabádal maloletú k porušovaniu pravidiel E., následne sociálna pracovníčka zavolała na pomoc kolegu, kontaktovala riaditeľa a následne políciu. Po príchode polície sa priateľ maloletej vyjadroval vulgárne a dožadoval sa „svojho práva na stretnutie“. Priateľ maloletej po viacnásobnom vyzvaní políciou odišiel. Polícia taktiež konštatoval, že je evidentne pod vplyvom alkoholu alebo omamných látok. Polícia usmernila zamestnancov, že pokiaľ sa opätovne vráti do zariadenia, majú ihneď volať 158, čo už však potrebné nebolo. Riaditeľ následne ráno zvolal stretnutie odborného tímu, kde sa dohodlo dočasné obmedzenie kontaktu maloletej s priateľom, kým priateľ aj maloletá nezačnú akceptovať pravidlá E. N., nakoľko sa nejedná o ojedinelý incident.

13. E. N. v žiadosti zo dňa XX.XX.XXXX uviedlo, že maloletá bola do zariadenia umiestnená na základe Uznesenia Okresného súdu Martin sp. zn. 9P/188/2020 na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 10.09.2020, vykonateľného dňa 10.09.2020. Zo začiatku sa správala slušne a snažila sa rešpektovať pravidlá v ich zariadení. Postupne sa však začalo jej správanie zhoršovať, odmietala plniť svoje povinnosti, pribudli pokusy s omamnými látkami, nerešpektovanie pravidiel, úteky. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam žiadali premiestniť maloletú do iného vhodného zariadenia.

14. Z hodnotiacej správy E. N. zo dňa XX.XX.XXXX vyplýva, že počas pobytu maloletej v E. N., ktorý bol dôsledkom neprimeranej rodinnej situácie, zostal jej najvýznamnejšou vzťahovou osobou jej priateľ. Poskytol jej mobilný telefón, cez ktorý s ním bola v takmer nepretržitom kontakte, chodil za ňou osobne, nosil jej jedlo, zaujímal sa o všetko, čo sa maloletej týkalo - správanie sa vychovávateľov aj detí k nej, fungovanie a denný režim centra, postupne však začal zasahovať aj do vecí, ktoré neboli v jeho kompetencii - pravidlá a povinnosti maloletej v E., znevažovanie pracovníkov E., osobné invektívy a útoky na centrum aj jeho zamestnancov. Podľa získaných informácií má priateľ maloletej za sebou skúsenosti s drogami, bol súdne trestaný.

Maloletá sa od začiatku svojho pobytu správala slušne, prispôbovala sa pravidlám centra, rešpektovala vychovávateľov a iných dospelých ako authority, no postupne sa jej správanie stávalo negatívnejším a opozičnejším - odmietala plniť svoje povinnosti, prichádzala do verbálnych stretov s vychovávateľmi (najčastejšie kvôli odovzdaniu telefónu, resp. nemožnosti telefonovať s priateľom kedy ona chcela a ako dlho chce, v čom ju podporoval aj jej priateľ), jej priateľ sa vyhrážal podaním trestného oznámenia na ich zariadenie z ním vymyslených dôvodov - v dôsledku toho bola na pôde CDR zvolaná aj prípadová konferencia za účelom vyjasnenia si vnímaných problémov, kde sa nastavili jasné pravidlá fungovania pre maloletú. Aj po nej sa však správanie maloletej zhoršovalo - boli u nej nájdené lieky, fľaštička s bližšie neidentifikovanou látkou, dokonca viditeľne používané „zariadenie“ na fajčenie (upravená žiarovka s odmontovaným uzáverom a v nej pripálená neznáma látka, sklenené

trubička a umelohmotná trubička). Maloletá uviedla, že cez to fajčí piperín na chudnutie. Naďalej odmieta plniť svoje povinnosti, na svoju stranu sťahovala aj iné dievčatá na skupine. Toto negatívne smerovanie vyvrcholilo jej opakovanými útekmi z centra, kde ju vždy oboznámená polícia našla u priateľa. K prvému úteku došlo v čase, keď bolo zrušené súdne pojednávanie, na ktorom si ju do NOS žiadal práve spomínaný priateľ maloletej. V priebehu udalostí boli s ňou vedené rozhovory, poskytovaná podpora a psychologické poradenstvo so psychologičkami ambulatného tímu aj so psychologičkou E., s odborným tímom aj s riaditeľom.

Z rozhovoru po jej prvom úteku z centra vyplynulo, že je vo veľmi negatívnom nastavení voči centru ako takému, ľuďom tam, pravidlám, nechce tam byť, vníma to ako väzenie, neznáša ľudí v E., je to tam postavené na hlavu, obmedzuje sa jej sloboda (napr. tým, že sa jej vezme na noc mobil), nechápe, resp. nechce chápať, prečo sa všetci do nej starajú, prečo riešia jej priateľa. Akékoľvek argumenty druhej strany nevníma, nechce o nich ani uvažovať, stále si ide svoje. Taktiež rozhovormi s inými deťmi z E. získali informácie, podľa ktorých maloletá s priateľom nemala pohodový vzťah - často plakala po tom, ako jej zavolať, opakovane jej skladal telefón, s mobilom musela chodiť aj von z E. (prechádzky, fajčiarska pauza), aby mu „hlásila“ svoj pohyb, navštevoval ju aj v noci a nosil jej vraj zakázané látky.

Podľa názoru E., aj keď priateľ maloletej spočiatku pôsobil ako jej „záchranca“ z nepriaznivej rodinnej situácie, momentálne ho považujú za ohrozenie pre maloletú z dôvodu jeho manipulácie maloletou, ktorú si ona nevedomuje a nepripúšťa, ovplyvňovania v negatívnom zmysle (snaha viesť ju k porušovaniu pravidiel, nerešpektovaniu pracovníkov E.), on sám bol na posledných návštevách vulgárny, ohrozujúci pre zamestnancov, bolo potrebné k nemu privolať políciu.

Na základe vyššie uvedeného sa v závere správy uvádza, že maloletá je momentálne nastavená veľmi negativisticky voči E. N., verbalizuje, že tam nechce byť a radšej by bola hocikde inde, než tam. V jej správaní sa objavujú úteky, vzdorovitosť, nerešpektovanie pravidiel centra, negatívne ovplyvňovanie ostatných detí. Komunikácia aj spolupráca s ňou je ťažká - práve „vďaka“ ovplyvňovaniu priateľom a jej vlastnou odmietavosťou. Jej priateľa vnímajú ako ohrozenie hlavne pre maloletú, ktorá je voči nemu maximálne nekritická, jej názory a postoje (aj ako predpoklad pre spoluprácu s ich odborným tímom a vychovávateľmi) sú ním do značnej miery ovplyvnené v negatívnom smere.

Vzhľadom na uvedené odporúčajú a považujú za najvhodnejšie pre maloletú umiestnenie v zariadení pre deti s poruchami správania, kde jednak zmena miesta a režimového systému môžu byť pre ňu pozitívnym prínosom do budúcnosti a možnosťou pracovať na zreálnení jej pohľadu na priateľa a svoje správanie ako také. Prípadne aspoň umiestnenie do zariadenia čo najďalej od súčasného bydliska priateľa (V.). Tiež odporúčajú psychoterapeutické vedenie maloletej, zamerané na spracovanie jej vzťahu k priateľovi ako aj na spracovanie možných traum v podobe úmrtia matky a starej matky v minulosti. Za dôležité považujú nastavenie jednoznačných pravidiel a hraníc pre maloletú, zabezpečenie pevného režimu dňa, pevné no láskyplné vedenie. Prípadné konflikty je potrebné zo strany vychovávateľov riešiť s pokojom a chladnou hlavou, nenechať sa vtiahnuť do mocenských bojov s maloletou, pevne a jasne aj opakovane trvať na určitých pravidlách, pričom tieto najlepšie prebrať s maloletou, aby sa predišlo ich prekrúcaniu alebo nepochopeniu z oboch strán.

15. Zo zápisnice z prípadovej konferencie zo dňa XX.XX.XXXX vyplýva, že vzhľadom na sťažnosť, podanej priateľom maloletej, sa vysvetlili jednotlivé body sťažnosti za prítomnosti maloletej. Nebolo preukázané, že je maloletá zanedbávaná alebo šikanovaná. Podľa vyjadrenie V. V. po vypočutí podnetov a argumentov zúčastnených na prípadovej konferencii, nemá pocit, že by sa diali krivdy voči maloletej. Ako vysvetlila sťažovateľovi, myslí si, že je emocionálne zaťažovaný. Vie, že chce maloletej pomôcť, ale nemyslí si, že by sa jej dialo v E. niečo zlé. V každej rodine musia fungovať určité pravidlá. V závere prípadovej konferencie boli nastavené pravidlá pri starostlivosti o maloletú.

16. Z vyhodnotenia plánu špeciálno-pedagogickej práce s klientom zo dňa XX.XX.XXXX vyplýva, že maloletá sa na prostredie centra adaptovala s miernymi ťažkosťami. Má tendenciu porušovať pravidlá a pozorujú problémy s rešpektovaním autorít. Správanie je prevažne účelové a zamerané na uspokojovanie svojich aktuálnych potrieb. Vzhľadom na jej individuálne potreby, ktoré sú pre niektoré deti ťažšie akceptujúce (režim dňa, pravidelnosť spánku, vykonávanie si povinností na skupine..) dochádza k častým nedorozumeniam na skupine. Neakceptuje negatívnu spätnú väzbu od druhých, na všetko má odpoveď, ktorá je zväčša neadekvátna. Nepripúšťa si svoj omyl. Chvilkami nekontroluje svoje emócie, chce mať pravdu za každú cenu, ťažšie si priznáva chybu a nesnaží sa hľadať kompromisy. Vychovávateľa sa snažia hľadať vhodné spôsoby zapojenia maloletej do skupiny cez rôzne výchovné činnosti. Vonkajšími prejavmi pôsobí vyspelejšie ako jej rovesníčky. V priamom individuálnom kontakte je milá, priateľská.

Snaží sa samú seba prezentovať v inom, o čosi lepšom svetle ako v skutočnosti je. Prezentovala seba ako študentku, ktorá nemá problémy s učením a zvládaním školských povinností. Tvrdí, že zlé známky mala len preto, že bola lenivá sa učiť, ale keď chce dokáže dosahovať výborné výsledky. Do centra prišla ako vylúčená študentka pre neplnenie si povinností a nedostavenia sa na komisionálne skúšky v P. XXXX. Po príchode do centra ju spätne nemali dôvod prijať opäť do prvého ročníka, nakoľko škola by porušila predpisy prijímania študentov. Pri oslovení B. Š. F. v W. odbor - F. W. W. sa im škola vyjadrila, že ju prijmu na základe rozhodnutia prijatia na odbornú prax, ktorú zabezpečuje pošta A. A.. Mali naplánované stretnutia niekoľkokrát, na základe ktorého mala byť prijatá do prvého ročníka. Stretnutia sa z dôvodu pandemickej situácie neuskutočnili.

Na individuálne stretnutia so špeciálnym pedagógom odmieta chodiť, nevidí dôvod stretnutí. Skupinových stretnutí sa zúčastnila sporadicky, iba v prípade ak tam boli aj jej vyhovujúce deti. Do kreatívnych činností sa nezapojila, iba sledovala, čo robia. Zapojila sa občas do rozhovorov, ak jej vyhovovala téma (móda, hudba, TV programy). Na tému o omamných látkach, o praktikách užívania drog, alkohole, iba počúvala, smiala sa a robila grimasy.

V závere vyhodnotenie sa odporúča pokračovať v stanovenom pláne a spolupracovať so psychologom, zväziť návštevu u pedopsychiatra, kde patrila pred príchodom do centra.

17. Dňa XX.XX.XXXX sa konalo zasadnutie odborného tímu vychovávateľov a zápisnica zo zasadnutia bola predložená súdu. Na zasadnutí sa zúčastnili psychologička, sociálna pracovníčka, zástupca Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, vychovávateľ a riaditeľ centra. Zasadnutie sa konalo ohľadom súdneho pojednávania z dôvodu, že si matka priateľa maloletej podala žiadosť o zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti. Odborný tím po zhodnotení situácie sa priklonili k názoru zástupcu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, podľa ktorého je matka priateľa maloletej na invalidnom dôchodku, pohybuje sa o paliciach, rodina je nestabilná, priateľ maloletej manipuluje s matkou (navrhovateľkou), dokonca má podmienku za napadnutie svojej matky. Navrhovateľka nedohliadne na morálnu výchovu maloletej.

18. Odborný tím E. N. zasadal opätovne a zápisnicu z porady o dianí okolo maloletej zo dňa XX.XX.XXXX predložil súdu. Na porade sa zúčastnili riaditeľ centra, sociálny pracovník, psychológ, špeciálny pedagóg a vychovávateľ. Vzhľadom na situáciu a získané informácie od iných detí z centra, podľa ktorých mal priateľ maloletej túto navštevovať v nočných hodinách, riaditeľ zakázal priateľovi maloletej vstup do areálu centra. Nakoľko boli u maloletej nájdeme predmety na užívanie drog, bola objednaná na pedopsychiatriu, kde bol predpoklad hospitalizácie. Po ukončení hospitalizácie sa bude rozhodovať ako postupovať ďalej, či bude maloletej diagnostikovaná závislosť alebo iba zneužívanie návykových látok.

19. Dňa XX.XX.XXXX bolo vyhotovené hodnotenie pobytu maloletej v zariadení E. N.. Maloletá je tiché, skôr introvertné dievča. Javí sa ako málo komunikatívna, hoci z väčšej časti jej spôsobené tým, že zamestnanci centra ani ostatné deti nie sú jej referenčnou skupinou. Svoj vnútorný svet si stráži. Pôsobí sebavedome a hrdó. Komunikuje priamo a hoci nie vždy s primeraným rešpektom, obvykle si zachováva určitú kultúru. Výraznými osobnostnými črtami sú pohodlnosť, suverenita, ale aj túžba a potreba rozhodovať o svojom živote. Na podmienky E. sa v podstate nikdy celkom neadaptovala. Umiestnenie považuje za potrebné. V živote bola zvyknutá starať sa sama o seba, navyše po tom čo sa dostala do nepríjemnej situácie, našla podporu a zázemie u priateľa a jeho rodiny. Pobyt v E. pokladá za nutné zlo, ktoré treba pretrpieť do dosiahnutia plnoletosti. Jej postoj sa žiaľ nezmiernil za celé tri mesiace, naopak, vyostřil sa. Dôvodov je viacero. Maloletá nenavštevuje žiadnu školu, čo ju oberá o množstvo sociálnych väzieb a interakcií, a taktiež normálny životný rytmus. Počas dištančného vzdelávania majú deti aspoň akú - takú sociálnu interakciu. Jej život je po tejto stránke vyprázdnený. Pracovníci v E. sa snažili jej vyplniť čas, ktorý by inak trávila plnením školských povinností, inými povinnosťami. To, že má viac domácich povinností, ako ostatné deti, začala postupne vnímať ako nespravodlivosť a krivdu. Maloletá nekriticky preberá hostilné postoje svojho priateľa voči zariadeniu, jeho vedeniu a zamestnancom. Je presvedčený, že majú nastavené pravidlá prísnejšie než iné E., nadmieru obmedzujú maloletú na slobode (taktiež jeho v kontakte s ňou), málo dbajú na jej práva (súkromie, nedotknuteľnosť osobného vlastníctva, zdravotná starostlivosť, sloboda v rozhodovaní) a neprimerane ju zaťažujú povinnosťami. Maloletá je týmto spôsobom utvrdzovaná vo svojom pôvodnom stanovisku. Ako veľkú nespravodlivosť vníma maloletá najmä požiadavku na obmedzenie telefonického kontaktu s priateľom na dve hodiny denne. Taktiež akékoľvek uloženie sankcie za porušenie pravidiel vnímala ako akt nepriateľstva za strany vychovávateľa či vedenia. Interpretovala to tak, že si na ňu „zasadli“.

Hoci poriadok pre ňu nie je prirodzenou hodnotou, svoje základné povinnosti si takmer vždy splnila riadne. Taktiež prácu navyše, ktorá jej bola uložená namiesto školských povinností spočiatku vykonávala ochotne a spoľahlivo. Postupne nadobudla dojem, že to voči nej nie je fér, čo generovalo konflikty a problémy. S ostatnými deťmi v E. si vzťahy nebuduje, ako sa sama vyjadřila, nepotrebuje ich. Bližšie má len ku dvom dievčatám, ostatné deti ju buď akceptujú alebo strpia. Niektoré dokonca otvorene poukazujú na jej skryté porušovanie pravidiel. Taktiež s dospelými nemá potrebu si vytvárať bližšie vzťahy. Hoci za normálnych okolností nemá problém sa s nimi rozprávať o rôznych veciach, citové väzby nenadväzuje. Pri komunikácii s nimi dodržiava elementárnu slušnosť. V konfliktných situáciách sa neobáva priamej konfrontácie, otvorene vyjadřuje svoju antipatiu a býva arogantná, nie však vulgárna či urážlivá.

So súrodencami sa nekontaktuje, ich vzťahy sú značne narušené. Z rozhovorov s maloletou možno vytušiť rozčarovanie či hnev nad tým, že sa na ňu „vykašľali“, čo dopomohlo k tomu, že sa ocitla vo svojej súčasnej situácii. Najbližšou osobou je pre ňu jej priateľ. Toho považuje za svojho záchrancu, kto ju podržal, urobil pre ňu niečo pekné, reálne jej pomáhal.

Voľný čas trávi maloletá záhaľčivo, na posteli či na dvore s kávou. Občas číta knihy. Najčastejšie je však s telefónom v ruke a slúchadlami v ušiach. Mnoho času trávi na sociálnych sieťach - najmä s priateľom. Boli jej ponúknuté rôzne aktivity a činnosti, tieto návrhy neprijala. Neprijala ani ponuku brigádovať v E. ako upratovačka. Plne ju zamestnáva idea, že pobyt v zariadení je niečím zlým, čo ju postretlo a musí to pretrpieť. Až keď odíde, bude mať zmysel niečo plánovať a zariadiť si život. Ani vzdelanie pre ňu nič neznamená, argumentuje tým, že mnohí, ktorí nedokončili školu, sú úspešní a zarábajú viac, než tí, čo sa učili.

Určitý čas po príchode do zariadenia sa zdalo, že maloletá je odhodlaná svoj nedobrovoľný pobyt pretrpieť bez väčšieho rozruchu, že možno s nevôľou, ale bude rešpektovať nastavené pravidlá. Jedným z prvých varovných signálov bolo, keď sa v decembri v jej veciach našla fľaštička s éterickou látkou, v ktorej plávalo akési dražé a antidepresíva na predpis, ktoré maloletá a ani žiadne dieťa v E. neužíva. Po premiestnení na inú skupinu bol nejaký čas opäť relatívne bezproblémový. Počas karantény dostala maloletá pokarhanie za fajčenie v interiéri E.. Považovali to za jednorazový „úlet“. Neskôr sa vyskytol u viacerých dievčat problém s inhaláciou éterických látok, čo sa im podarilo zastaviť. Postupom času prichádzali indície, že maloletá môže užívať nejaké psychoaktívne látky. Údajne sa mala v dedine stretávať tajne so svojim priateľom, keď išla na nákup. Situácia začala eskalovať XX.XX.XXXX, keď bola maloletá uvoľnená na hodinovú prechádzku, no neskôr cez kamarátku avizovala, že príde až večer. Nakoniec po intervencii vedúcej prišla o dve a pol hodiny. Vychovávateľka jej v taške našla obhorenú banku zo žiarovky s neznámou látkou a sklenenú tyčinku. Tvrdila, že je to piperín, liek na chudnutie. Nasledujúci deň jej bol vykonaný multidrogový test s pozitívnym výsledkom na THC a stopovým záchyтом ďalších látok. Maloletej bol uložený zákaz individuálnych vychádzok.

Dňa XX.XX.XXXX nedovolené opustila E.. Informovaná bola aj polícia a hliadka ju v nočných hodinách priviezla do E.. Nasledujúci deň jej bol odobratý mobilný telefón. Vzápätí si ho vyžiadal jej priateľ s argumentom, že on jej ho dal a chce ho späť. Prišiel si preň ďalší deň s policajnou hladkou, pretože mal podozrenie, že sa maloletej deje príkorie. Dňa XX.XX.XXXX maloletá opäť utiekla z E. a opäť ju priviezla policajná hliadka a to už mala späť svoj mobilný telefón.

Po konzultácii s pedopsychiatrom bola maloletá hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení FNM z dôvodu škodlivého užívania návykových látok. Odtiaľ bol následne prevezená do Fakultnej nemocnice Q.. P.. T. v W..

Súd konštatuje, že správa z hodnotenie pobytu maloletej v zariadení bola datovaná XX.XX.XXXX, avšak z obsahu správy je zrejmé, že bola vyhotovená XX.XX.XXXX. Je zrejmé, že pri písomnom vyhotovení správy došlo k zrejmej chybe v písaní, a to v nesprávne uvedenom roku.

20. Zo záveru správy Fakultnej nemocnice s poliklinikou Q.. P.. T. W. zo dňa XX.XX.XXXX, v ktorej bola maloletá hospitalizovaná od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX, vyplýva, že maloletá nespĺňa kritéria závislosti od psychoaktívnych látok, ktorých užívanie nebolo laboratórne potvrdené ani počas hospitalizácie na PK L. a heteroanamnestické údaje z E. sú nejednoznačné, nie je dôvod na umiestnenie maloletej do zariadenia, špecializujúceho sa na pacientov so závislosťou od psychoaktívnych látok. Bola jej diagnostikovaná zmiešaná porucha správania a emotivity a porucha psychiky a správania zapríčinená užívaním viacerých drog a iných psychoaktívnych látok, škodlivé užívanie. V individuálnych psychoterapeutických sedeniach bola maloletá edukovaná o dôsledkoch prípadného škodlivého užívania návykových látok, získala náhľad a kritičnosť. Lekár odporučil dispenzár u ambulantného pedopsychiatra a prísnu abstinenciu od omamných a psychoaktívnych látok.

21. Na súdnom pojednávaní dňa XX.XX.XXXX maloletá uviedla, že by preferovala náhradnú osobnú starostlivosť navrhovateľky V. P. Ď. pred ústavnou starostlivosťou.

22. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, trvajú na podanom návrhu na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti u brata maloletej a na nariadenie ústavnej starostlivosti. Vzhľadom na to, že brat maloletej od začiatku zverenia nedokázal adekvátne zabezpečovať starostlivosť o maloletú a dlhodobo ohrozoval jej psychický, sociálny aj fyzický vývin. Odporúčajú zamietnuť návrh na zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti pani Ď., nakoľko žije v domácnosti s priateľom maloletej a oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately nemôže podporovať takýto vzťah. Kde by mohla byť ohrozená mravná výchova. Pán Ď. negatívne vplyva na správanie maloletej, vzhľadom aj na mimoriadne situácie, ktoré sa odohrali v E. N. počas mesiaca marec.

23. V. P. Ď.L. na pojednávaní uviedla, že na podanom návrhu na zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti trvá. Návrh podávala v dobrom úmysle, snaží sa maloletej pomôcť, aby nežila v ústave, ale v normálnom domácom prostredí. To, že jej syn je s ňou v jej domácnosti podľa nej nie je dôležité, dôležité je, aby vedela žiť v rodine, navštevovať strednú školu a pripravovať sa, teda aby mohla byť vychovávaná na budúcnosť. Pokiaľ ide o niektoré situácie, ktoré sa odohrali v centre, ona o nich nevie, bola vždy poučená a upovedomená, že jej informácie podávať nebudú nijakým spôsobom, že nemá k maloletej žiadny vzťah. Vie, že syn hovoril, že on zavolať políciu, že sa nemohol s maloletou stretnúť a chcel sa. To je z jej strany všetko.

24. Riaditeľ centra uviedol, že po umiestnení maloletej v centre sám inicioval náhradnú osobnú starostlivosť u V. P. Ď.. Inicioval to z dôvodu, že sám si myslí, že rodinná starostlivosť je vždy lepšia ako ústavná. No po zistení niektorých skutočností (problémy pána Ď., stíhanie atď.) usúdil, že nie je vhodným adeptom, aby tam mohla byť náhradná osobná starostlivosť. Z minulosti vedia, že keď menovaný viackrát navštívil zariadenie, bolo tam podozrenie na vplyv omamných látok alebo alkoholu. U maloletej našli dvakrát možné užívanie nejakých látok, ktoré nevedeli identifikovať. Druhý krát volali políciu, ktorá sa usúdila, že je tam veľké podozrenie na užívanie syntetických drog, na základe čoho umiestnili dieťa na psychiatriu. Výsledkom bolo, že sa jednalo asi o ojedinelé vyskúšanie nejakých drog, nejedná sa o závislosť.

S maloletou mal niekoľkokrát rozhovor o priebehu ústavnej starostlivosti, o jej dĺžke, ako si nastaviť hranice, na čo si treba dávať pozor a poskytol jej reálne životné skúsenosti, keďže sám vyrastal v detskom domove. Napriek tomu od istého času maloletá sa výslovne negatívne postavila k celému zariadeniu, k výchove, niekoľkokrát iniciovala stretnutie s riaditeľom, že do akéhokoľvek iného zariadenia by šla ako v N.. Z uvedeného dôvodu navrhoval a aj navrhuje, aby mohla ísť do iného zariadenia, keď o to sama prejavila záujem. Vzhľadom na to sa riaditeľ informoval u riaditeľky v A., či by mohla ísť do iného zariadenia, lebo vedel, že má voľné miesta.

K návrhu V. P. Ď.L. sa riaditeľ E. N. vyjadril, že majú vnútorný pocit, že dochádza k negatívnemu vplyvu na maloletú cez jej syna. Je im to ľúto, ale je niekoľko svedectiev aj polície. Syn navrhovateľky bol v obchode v N., kde sa ho dokonca zamestnankyňa Q. báli. Taktiež pri jednej návšteve nevedel identifikovať, či je pod vplyvom alkoholu alebo drog, bol veľmi agresívny na zamestnankyňa. Vyhodnotili, že vplyv zo strany syna navrhovateľky na maloletú nie je dobrý. Z toho dôvodu súhlasia s maloletou a navrhujú, že najlepšie bude asi keby bola od syna navrhovateľky ďalej. Netvrdí, že kontakty sa neumožnia, ale minimálne frekvencia, možno určité odpútanie sa, rozmyšľanie nad budúcnosťou.

25. Psychologička E. N. uviedla, že v centre pracuje od Q.T. XXXX, takže je to krátka doba a predtým pracovala v ambulancii, kde kolegyně pracovali s rodinou maloletej a tam bola oboznámená s možnosťou ísť do centra, aj keď nebolo konkretizované do ktorého, lebo oni o tom nerozhodovali, a bolo jej vysvetlené ako to tam funguje, o čom to celé je. Ona išla do centra pre deti akéhokoľvek, ale v prípade ich zariadenia akoby neinformovaná. Maloletá tvrdila, že jej to nebolo vysvetlené, čo považuje psychologička za nepravdivé tvrdenie. Maloletá, odkedy sa s ňou stretla, opakovane verbalizovala, že nechce byť v N., nepáči sa jej tam a nerozumie tomu, prečo. Najradšej by bola v rodine, bolo by to ideálne, ale žiaľ nemá možnosť ísť do rodiny. Spočiatku fungovala pomerne dobre a potom sa to trochu zhoršilo, boli tam úteky, bola tam práve tá komunikácia v podstate akoby celodenná cez mobilný telefón s pánom Ď.K., kde vychovávateľa opísali, že maloletá mala stále slúchadlá, on bol na odposluchu, takže on ako keby bol neustále prítomný v tom fungovaní a bolo tam spomenuté, že v podstate hovoril jej čo má robiť, ako to má robiť, také veľké negatívne ovplyvňovanie. Na druhej strane je pre ňu menovaný vlastne záchranca z veľmi zlej situácie, ktorá bola v minulosti. On jej naozaj pomohol, dal jej stravu, teplú vodu, lebo situácia

bola taká aká je. Momentálne to psychologička považuje za spôsob veľmi negatívneho vplyvu, pretože jej to pride, že mám ju, chytil som si ju, a teraz ju vlastne veľmi ovplyvňuje. Maloletá akoby nemala vlastný názor na neho, pretože je nekonečne dlho s ním v kontakte, komunikuje s ním, takže ona ani nemá možnosť si vytvoriť realistický názor na neho. Naozaj by bolo dobre presunúť ju ďalej, dať jej šancu pozrieť sa na ten vzťah reálne, čo nie je možné, kým je ona takto blízko pri ňom a často.

Na druhej strane maloletá je veľmi ublížená, veľmi citlivá, ona sama síce prezentuje, že jej veci nevadia, že jej je to jedno, ale vo vnútri jej to určite nie je jedno a veľmi rada by bola, keby ju niekto akceptoval a prijímal takú, aká je. Možno to ako sa správa ako rozpráva je momentálne spôsobené aj tým, že je vyčerpaná z toho celého, čo vlastne aj správa z W. psychiatrie konštatovala, že jednoducho má toho dosť, že je unavená, potrebovala by niečo iné a niečo bezpečné. Psychologička ale nie je presvedčená, že rodina pána Ď. by bola pre ňu bezpečná a istá v tom, že zmysle, že by ju to zakotvilo. Navrhovateľka spomínala, že chce, aby maloletá bola na strednej škole, aby sa učila, vzdelávala. Určite ju chce prihlásiť na školu, ale počas prebiehajúceho školského roku to nebolo možné. Psychologička uviedla, že keď bola maloletá v rodine navrhovateľky, tak sa nevzdelávala na škole, na ktorej bola prijatá a kvôli tomu vlastne vyhodená. Takže tam ani starostlivosť o vzdelávanie nebola zabezpečená. Keby maloletá chodila do školy, má šancu mať dobrú budúcnosť a takto v podstate trávi čas možno aj rozmyšľaním nad rôznymi vecami, komunikáciou s priateľom, riešením tých vecí možno aj nie úplne prijateľným spôsobom. Psychologička si myslím, že pre maloletú by v tejto situácii bolo určite lepšie, keby bola v centre, či už v ich, ale ideálne by bolo, keby bola skutočne ďalej od priateľa fyzicky. Kým nemá 18 rokov sú za ňu zodpovední a nepovažuje za vhodné, aby bola zverená pani Ď..

26. Sociálna pracovníčka na pojednávaní uviedla, že sa prikláňa v názoru Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Martin a k názoru riaditeľa. Sama si tú situáciu prežila v V., bola tam osobne, takže vie ako pán Ď.K. s ňou komunikoval aj s ostatnými zamestnancami. Ona vlastne musela volať políciu. Maloletú vyzýval, poď ku mne, nepočúvaj, zober si telefón, lebo boli dohodnutí, že keď bol maloletej odobratý telefón, on si ho chce vziať, že je to jeho telefón. Pripravila mu tlačivo na podpis, že si telefón preberá. Potom začal rozprávať o niečom inom, nie o tom o čom sa dohodli, začal útočiť, že chce maloletú vidieť a určite ju terorizujú, keď ju skrývajú, nechcú mu ju ukázať a tam vznikol ten incident a bola privolaná polícia. Čo sa týka školy, maloletá je už zaregistrovaná na B. Y. Š. B., odbor Y. K., nakoľko Q. ju už nechceli zobrať, nakoľko tam bola vylúčená, čiže je to jediná škola, ktorá vzhľadom na vek maloletej bola ochotná ju do školy ešte vziať. Uviedla, že zo správy z nemocnice je uvedené minimalizovať kontakt s jej priateľom, preto sa riešilo premiestnenie maloletej do iného zariadenia.

27. Na otázku súdu, či je odkomunikované prípadné umiestnenie maloletej do E. A., riaditeľ E. N. uviedol, že riaditeľka E. A. povedala, že majú pre ňu miesto a pokiaľ by súd rozhodol a umiestnil ju do ich zariadenia, nemal by s tým byť žiadny problém. Poukázal na skutočnosť, že priateľ maloletej môže maloletú navštevovať, ale vždy je to o tom, či bude rešpektovať pravidlá, ktoré sa mu oznámia a bude ich rešpektovať.

28. Podľa § 31 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine o a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoR“), žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom, v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať (ďalej len "kolízny opatrovník").

29. Podľa § 45 ods. 1 ZoR, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

30. Podľa § 47 ods. 1 písm. e) ZoR, náhradná osobná starostlivosť zaniká právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti.

31. Podľa § 47 ods. 2 ZoR, súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, keď o to táto osoba požiada.

32. Podľa § 54 ods. 2 ZoR, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

- a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,
- b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,
- c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo
- d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

33. Podľa § 54 ods. 3 ZoR, za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

34. Podľa § 54 ods. 5 ZoR, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

35. Podľa § 81 ods. 1 ZoR, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochranej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

36. Podľa § 81 ods. 2 ZoR, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

37. Podľa § 62 ods. 1 ZoR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

38. Podľa § 62 ods. 2 ZoR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností a možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

39. Podľa § 62 ods. 3 ZoR, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

40. Podľa § 62 ods. 4 ZoR, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

41. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

42. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že je v záujme maloletého dieťa umiestniť ho do ústavnej starostlivosti. Maloleté dieťa bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti svojho brata, nakoľko sa ocitlo bez akejkoľvek starostlivosti. Otec maloletej sa o ňu dlhodobo nezaujíma. Brat maloletej však nedostatočne zabezpečoval starostlivosť o maloletú. Zanedbával povinnosti vyplývajúce mu z výkonu náhradnej osobnej starostlivosti, nezabezpečoval riadnu starostlivosť o svoju maloletú sestru a tým ohrozoval jej život, zdravie a priaznivý vývoj. Maloletá nemala zabezpečené základné životné

podmienky ako je strava, ošatenie, teplá voda, nedohliadal na plnenie povinnej školskej dochádzky, a z toho dôvodu bola maloletá neodkladným opatrením umiestnená do E. N..

43. Maloletá bola pred umiestnením do E. N. v domácnosti V.. P. Ď., matky priateľa maloletej. Rodina jej vytvorila podmienky na riadny vývin, avšak nedohliadala na plnenie si povinnej školskej dochádzky. Syn V.. P. Ď. je priateľom maloletej, ktorý sa o ňu zaujímal, pomáhal jej, a ako sama maloletá uviedla, bol jej záchrancom v zle životnej situácie, v ktorej sa ocitla. Menovaná si podala návrh na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti. Odôvodnila to tým, že maloletá žila v jej domácnosti s jej synom a chcela by zabezpečovať starostlivosť o ňu a dať jej možnosť žiť v rodinnom prostredí a nie v ústave. Súd jej návrh zamietol z dôvodu, že napriek pomoci maloletej zo strany syna navrhovateľky, spočiatku jej bol nápomocný, staral sa o ňu zaujímal sa, navštevoval ju v E. N., nosil jej rôzne veci, avšak časom si k nej vytvoril až majetnícky vzťah. Maloletá bola pod jeho neustálym negatívnym vplyvom. Hovoril jej čo má robiť, ako to má robiť, nabádal ju k nerešpektovaniu pravidiel E., ktoré pri návštevách aj on sám porušoval. Pod vplyvom alkoholu či omamných látok sa dožadoval stretnutia s maloletou, bol verbálne agresívny na zamestnancov E., ktorí boli nútení privolať políciu. Situácia je o to vážnejšia, že u maloletej sa v V. XXXX našli predmety na užívanie psychoaktívnych látok. Priateľ maloletej má taktiež skúsenosti s užívaním psychoaktívnych látok.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa maloletá k zariadeniu E. N. a k jej zamestnancom časom začala stavať negatívne. Mala pocit, že plnením povinností, ktoré mala vykonávať navyše, keďže sa ani dištančne nevzdelávala, bola zaťažovaná viac než iné deti v zariadení, ktoré sa na dištančnom vzdelávaní zúčastňovali, a takto si plnili školské povinnosti. Maloletá bola priateľom udržiavaná vo vedomí, že sa jej deje krivda a nespravodlivosť. Zo správ pracovníkov E. N., kolízneho opatrovníka a preložených listinných dôkazov vyplýva, že priateľ maloletej nemá priaznivý vplyv na jej riadny vývin. Ovplyvňuje ju v myslení, správaní a konaní. Maloletá nemá vlastný názor, urobí a povie to, čo od nej nechce. Je zrejmé, že má potrebu ju ovládať a manipulovať s ňou podľa vlastných predstáv.

Na základe vyššie uvedených skutočností sa súd stotožnil s názorom kolízneho opatrovníka a pracovníkov E. N., že náhradná osobná starostlivosť v rodine navrhovateľky a priateľa maloletej nie je v jej záujme a nemá na jej zdravý psychický a fyzický vývin a vývoj priaznivý vplyv. Zároveň má súd za to, že zverením do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky v domácnosti s jej synom by bol narušený aj mravný vývin maloletej. Je nepochybné, že navrhovateľka so svojim synom sú najbližšími osobami maloletej, keďže otec o ňu dlhodobo nejaví záujem, avšak pri uprednostnení náhradnej osobnej starostlivosti pred ústavnou sú dôležité aj ďalšie podmienky, za ktorých súd pristúpi k zvereniu maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti. S poukazom na § 45 ods. 1 ZoR musí osoba spĺňať osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Súd nemal preukázané, že zverením maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke bude starostlivosť o ňu zabezpečovaná riadne a v jej záujme.

Súd sa pokúšal zistiť aj iné osoby z rodinného alebo blízkeho okolia maloletej, ktoré by boli schopné a ochotné vykonávať náhradnú osobnú starostlivosť o maloletú, avšak osoby známe súdu, buď na výzvu nereagovali alebo sa vyjadrili, že nemajú vhodné podmienky za zabezpečovanie takej starostlivosti, čím súd konštatuje, že v danej situácii je ústavná starostlivosť jediným možným riešením.

44. Súd rozhodol o zmene zariadenia na umiestnenie maloletej, a to najmä z dôvodu, že maloletá sa sama vyjadrila, že by radšej išla do iného zariadenia. Z predložených dôkazov a výpovedí pracovníkov E. N., je nepochybné, že zmena zariadenia je v danej situácii tým najlepším riešením. Maloletá je negatívne nastavená na celé zariadenie a zamestnancov, a najmä z dôvodu všetkých udalostí, ktoré sa za posledné mesiace udiali, mimoriadne situácie, porušovanie pravidiel zariadenia a následne prijaté opatrenia, obmedzenie kontaktu s jej priateľom a pod.. Keďže zariadenie v A. malo miesto na prijatie maloletej a súhlasilo s jej umiestnením, súd rozhodol, že ústavná starostlivosť o maloletú bude vykonávaná v tomto zariadení a zároveň uložil Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Martin povinnosť predkladať dvakrát ročne správu o účinnosti ústavnej starostlivosti v súčinnosti s E. A..

45. Súd zároveň určil otcovi povinnosť platiť výživné. Zaviazal ho na minimálne výživné vo výške 30% životného minima na nepľnoleté nezaopatrené dieťa, ktorého výška sa každoročne prehodnocuje k 01.07.. V súčasnosti výška 30 % životného minima predstavuje sumu 29,42 eur.

46. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa ustanovenia § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Martin.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, uvedenie spisovej značky tohto konania, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolanie treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Ak sa jedná o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasledujúcich Civilného mimosporového poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).